

AT FORT-NIEUWSBRIEF: PROJECTUPDATE FORTENGORDELS ROND ANTWERPEN – Juni 2014

Het project 'Fortengordels rond Antwerpen' begeeft zich in de uitvoeringsfase. Het partnerschap van de provincie Antwerpen in het Europees project 'AT FORT' heeft ervoor gezorgd dat de formulering van acties voor de Antwerpse fortengordels in een stroomversnelling terecht is gekomen.

Van visie naar actie

Het tweede strategisch project 'Fortengordels rond Antwerpen' werd goedgekeurd door Ruimte Vlaanderen. Hierdoor krijgt de provincie Antwerpen van de Vlaamse overheid opnieuw voor drie jaar subsidies ter waarde van 300.000 euro.

Tijdens het eerste strategisch project werd een visie geformuleerd voor de Antwerpse fortengordels. Hiermee wilt de provincie Antwerpen de ambities van de partners doen aansluiten bij de bovenlokale visie voor de ontwikkeling van de forten en de fortengordels als geheel. De visie is dus een toetsingskader bij de beoordeling van nieuwe initiatieven. Het wil zo richtinggevend zijn voor de toekomstige ontwikkelingen.

Tijdens het tweede strategisch project wordt de visie omgezet in concrete acties. De visie en het actieplan vormen samen het kaderplan 'Fortengordels rond Antwerpen'. Globaal is het voor de fortengordels de bedoeling de groenstructuur te versterken, de samenhang tussen de forten binnen de fortengordels herkenbaar te maken en de samenhang door beleving van de forten te stimuleren, dit alles in samenwerking met alle betrokken actoren.

AT FORT-atelier over beheersplannen

Gedurende de looptijd van AT FORT organiseerde elke projectpartner een zogenaamd 'atelier'. Dit is een bijeenkomst van de partners met kennisuitwisseling als doel. Elk atelier draaide rond een specifiek thema waarover de partners meer expertise wilden vergaren. De partners nodigden thematische experts uit die trachtten oplossingen aan te reiken voor de uitdagingen die het pad kruisen van de partners. Het thema voor het atelier in Antwerpen was 'beheersplannen', over hoe we forten kunnen beheren dus.

Het gezelschap bezocht verschillende forten als voorbeelden van het management van een fort. Op drie dagen bezochten de partners 7 forten: Breendonk Memorial in Willebroek, Fort Liezele in Puurs, Fort 8 in Hoboken, Fort van Lillo, Fort van Stabroek, Fort van Duffel, en Fort 4 te Mortsel. Zo werden voorbeelden bezocht van zowel privaat als publiek beheer, alsook van publieke-private

Provincie
Antwerpen

samenwerkingen. Ter plekke kregen de aanwezige rondleidingen en werden er presentaties gegeven over de good en bad practices.

De provincie Antwerpen nodigde ook lokale actoren uit op het atelier. Door de stakeholders te betrekken bij AT FORT distribueren we de kennis die wordt gegenereerd rechtstreeks in het veld. Nadien ontvingen de stakeholders het verslag van het atelier zodat ze de goede voorbeelden in hun eigen werking kunnen toepassen.

Op basis van alle ateliers worden nu analyserapporten met aanbevelingen voor het beleid op lokaal, regionaal en Europees niveau geschreven. Deze geven weer hoe het hergebruik van de verschillende Europese militaire sites het beste kan worden gerealiseerd rekening houdend met de specifieke noden van elk fort.

Onthaalpoorten sieren Antitankgracht

Een aantal goede voorbeelden uit het AT FORT-partnerschap passen we in het project 'Fortengordels rond Antwerpen' meteen toe. Sinds dit jaar sieren dan ook verschillende onthaalpoorten de Antitankgracht ten noorden van Antwerpen. De provincie Antwerpen ontwikkelde deze poorten in samenwerking met haar lokale partners in het kader van haar plannen voor de fortengordels rond Antwerpen. Fietsers, wandelaars en andere bezoekers komen zo meer te weten over de geschiedenis en de hedendaagse invulling van de forten en hun omgeving.

Een onthaalpoort is het begin- of eindpunt van een recreatieve fiets- of wandelroute, in dit geval langs de Antitankgracht. Vanuit deze drie plaatsen kan de fortengordel langs de Antitankgracht ontdekt worden. Dankzij het onthaalbord krijgen bezoekers info over de vestingwerken en het omliggende landschap.

6^e editie Fortengordel

Een volgende actie was een grootschalig evenement om de fortengordels rond Antwerpen bekend te maken bij het publiek. De zesde editie van de Antwerpse Fortengordel stond dit jaar volledig in het teken van de herdenking van de Grote Oorlog en de cruciale rol die de Antwerpse forten bij de aanval op Antwerpen in 1914 hebben gespeeld. Er kon gefietst worden langs verschillende lussen en het programma werd aangevuld met tal van andere activiteiten in verschillende forten. Daarnaast benadrukte het evenement het belang van de herwaardering van de Antwerpse forten waardoor nieuwe functies in de forten herinneren aan het verleden.

Provincie
Antwerpen

European Union
European Regional Development Fund

Alle fortbeheerders en –eigenaars werden uitgenodigd om deel te nemen aan het evenement. De provincie Antwerpen organiseerde inhoudelijke en praktische vergaderingen ter voorbereiding, zo werd de participatie van de eigenaars en beheerders verzekerd.

Het Fortengordelevenement was het moment bij uitstek om een volgende realisatie voor te stellen aan het publiek. De gedeputeerde voor Ruimtelijke Ordening, Cultuur en Erfgoed onthulde namelijk het eerste informatiebord van een reeks die bezoekers informeert over de Brialmontfortengordel, namelijk aan Fort 4 te Mortsel.

De provincie Antwerpen plaatst deze informatieborden samen met lokale partners in het kader van de plannen voor de fortengordels rond Antwerpen. Ze zijn een concrete stap in het provinciaal project waarbij de vele forten geherwaardeerd worden in hun historische, ecologische en maatschappelijke waarde. Fietzers, wandelaars en andere bezoekers komen zo meer te weten over de geschiedenis en de hedendaagse invulling van de forten en hun omgeving.

AT FORT-bijeenkomst over actieplannen en beleidsaanbevelingen

De AT FORT-partners verschenen deze maand op het appel in Fort Monostor te Komárom (Hongarije). Ook een aantal geïnteresseerde internationale fortentactoren namen deel aan deze bijeenkomst. Ze stelden elk hun project voor. Daarna was het aan de AT FORT-partners om hun toekomstige acties te presenteren. Hieruit bleek dat de partners de vruchten uit de voorgaande ateliers hadden weten te plukken: de actieplannen waren grotendeels geïnspireerd op realisaties van de andere partners. Vanuit de actieplannen formuleerden de partners wat er beleidsmatig gewenst is om de doelstellingen te realiseren. Het resultaat zijn beleidsaanbevelingen op 3 niveaus: lokaal, nationaal en Europees. Tijdens de bijeenkomst van de stuurgroep werden naar gewoonte het algemeen projectmanagement, de financiën en de communicatie besproken. De partners zullen de projectresultaten bekendmaken tijdens de volgende en laatste AT FORT-bijeenkomst in oktober.